

Per devynis šių metų mėnesius šalies įmonėse pradėjo dirbti beveik 62 tūkst. užsieniečių. Užimtumo tarnybos duomenimis, tai – daugiau nei per visus 2022-uosius, kuomet iš viso buvo įdarbinta 61,4 tūkst. atvykėlių.

Pirmąsias pozicijas pagal įdarbinimą užima tarptautinio krovinių vežimo transporto priemonės vairuotojai – pagal darbo sutartis Lietuvoje dirba 22,1 tūkst. trečiųjų šalių piliečių. Šiomet jie sudaro 36 proc. visų dirbančių atvykėlių (pernai – 26 proc.).

Šiomet Lietuvos darbo rinką papildė 946 suvirintojai, 781 betonuotojas, 574 suvirintojai dujomis ir elektra, 569 vilkiko vairuotojai, 558 valytojai, 501 elektrikas, 410 tinkuotojų, 408 virėjai, 399 nekvalifikuoti augalininkystės ūkio darbininkai. Pernai tarp daugiausiai išduotų leidimų buvo ir kompiuterių taikymo inžinierių.

Daugiausia įsidarbinusiųjų atvyko iš Baltarusijos (18,4 tūkst.) ir Ukrainos (15,9 tūkst.). Atvykusiųjų dirbti iš Uzbekistano – 3,6 tūkst., Kirgizijos – 3 tūkst., Tadžikistano – 2,6 tūkst., Rumunijos – 2,5 tūkst., Azerbaidžano – 1,8 tūkst., Indijos – 1,5 tūkst., tiek pat – iš Kazachstano, o iš Rusijos – 1,4 tūkst.

Tuo pačiu metu Užimtumo tarnyba fiksuoja pustrėčio karto sumažėjusį išduodamų dokumentų skaičių įdarbinti trečiųjų šalių piliečius. Darbdaviams per devynis mėnesius jų suteikta 3,2 tūkst., pernai – 8,4 tūkst. Kas tai nulėmė, paaiškino Užimtumo tarnybos trečiųjų šalių piliečių įdarbinimo koordinatore Ernesta Varnaitė.

„Sutampa kelios aplinkybės. Viena – dar nesibaigė šiems metams nustatyta kvota paslaugų sektoriuje. Kita aplinkybė – į trūkstamų profesijų sąrašą buvo įtraukta dar 12 profesijų. Pernai jų buvo 163, o dabar – jau 175. Todėl darbdaviai galėjo tuo pasinaudoti įdarbindami užsieniečius, turinčius šiame sąraše nurodytas profesijas“, – sakė E. Varnaitė.

Leidimų dirbti išduota tik 415, o pernai tuo pačiu laikotarpiu šis skaičius buvo 4,1 tūkst. Tai mažiausias išduotų leidimų dirbti skaičius per penkerius metus. 2021 m. per šį laikotarpį suteikta net 13 tūkst. leidimų dirbti, 2019 m. – 4,3 tūkst., o 2020 m. – 2,5 tūkst. Pusantrą karto mažiau nei pernai per tą patį laikotarpį priimta ir sprendimų dėl užsieniečio darbo atitikties šalies darbo rinkos poreikiams. Didžiausias – 8 tūkst. priimtų sprendimų – skaičius buvo per tris 2021 m. ketvirčius, o mažiausias – 2019 m. (1,9 tūkst.).

Lietuvoje dirbančių užsieniečių skaičių padidino ir išaugęs Europos Sąjungos šalių piliečių srautas darbo rinkoje. Laisvas asmenų judėjimas leidžia rinktis darbą bet kurioje ES šalyje ir įsidarbinti nereikia specialių leidimų. Šalies įmonėse per devynis mėnesius pradėjo dirbti 7

tūkst. piliečių iš ES šalių, 2022 -aisiais per visus metus – 6,7 tūkst.

E.Varnaitė priminė, kad dėl karo Ukrainoje jos piliečiams supaprastintos įsidarbinimo procedūros – jie atleisti nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti, išskyrus komandiruosius į Lietuvą laikinai dirbti Ukrainos įmonių darbuotojus. Iš dalies įtakos turėjo ir šimet įsigalioję įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimai, kai nacionalinės vizos darbo pagrindais išduodamos tik sezoniniams arba komandiruotiems darbuotojams iš trečiųjų šalių.

Užsieniečių geografija leidimų dirbti srityje mažėjo nuo 47 iki 36 šalių, bet išsiplėtė prašančių priimti sprendimus dėl užsieniečio darbo atitikties darbo rinkos poreikiams – nuo 52 iki 55 šalių. Dominuoja Baltarusijos piliečiai, kuriems suteikta daugiausiai dokumentų dirbti (35 proc.). Nemažai sprendimų priimta dėl Uzbekistano (13 proc.) ir Bangladešo (10 proc.) piliečių, o leidimų dirbti – Ukrainos (9 proc.), Kirgizijos ir Indijos (po 7 proc.).

Paslaugų sektoriaus įmonėms suteikta daugiausiai dokumentų įdarbinti trečiųjų šalių piliečius – sprendimai sudaro 77 proc., leidimai dirbti – 65 proc. Per devynis šių metų mėnesius užsieniečiams nustatyti atlyginimai svyravo nuo 750 Eur iki 5 tūkst. Eur. Pernai – nuo 730 Eur iki 5,7 tūkst. Eur.

